Advies aan gemeenteraad		
Datum advies: 20 april 2021	Afdeling: Financiën / control Zaakkenmerk: 148769	
Financiële consequenties: De geraamde bijdrage voor Rd4 m.b.t. het basispakket in 2022 bedraagt € 937.401. Dit bedrag past niet binnen het budget (fcl/ecl 672101/38082) van € 910.870. Dekking van dit bedrag zal geschieden uit een verhoging van het vaste tarief afvalstoffenheffing en, voor zover mogelijk, inzet van de reserve afval. In de berap voorjaar 2021 (meerjarig) en de begroting 2022 zal hiermee rekening worden gehouden. De extra bijdrage in de afrekening van de variabele component in 2020 bedraagt, gesaldeerd met het positieve organisatieresultaat € 15.233 en wordt ten laste gebracht van het jaarrekeningresultaat 2020.	Behandelend ambtenaar: W.J.M. Huppertz	
	Afdelingsmanager: G.H.J. Hollands	
	Portefeuillehouder: De heer W. Schleijpen	

Onderwerp: Rd4 ontwerpbegroting 2022 en jaarrekening 2020

Beslispunt:
1. Kennis genomen van de ontwerpbegroting 2022 en de jaarrekening 2020 van Rd4;
2. Een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van Rd4 ten aanzien van de ontwerpbegroting 2022;
3. In te stemmen met de bijdrage voor 2022 door de gemeente Simpelveld ad € 937.401 voor het basispakket; Dekking van dit bedrag zal plaats vinden middels een aanpassing van het vaste tarief afvalstoffenheffing 2022 en voor zover mogelijk door inzet van de reserve afval. In de berap voorjaar 2021 (meerjarig) en de begroting 2022 zal hiermee rekening worden gehouden.
4. In te stemmen met de gevraagde extra bijdrage met betrekking tot de afrekening van de variabele component, gesaldeerd met het positieve organisatieresultaat, over 2020 ad € 15.233 en dit ten laste te brengen van het resultaat van de jaarrekening 2020.

Toelichting:

Inleiding

Een gemeenschappelijke regeling dient in het voorafgaande jaar een (ontwerp)begroting op te stellen en deze aan de raden van de deelnemende gemeenten voor te leggen. Elke raad wordt zo in de gelegenheid gesteld een zienswijze aangaande deze begroting kenbaar te maken. De voorliggende ontwerpbegroting 2022 van Rd4 zal in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 juli 2021 worden vastgesteld. Vanwege het financieel belang voor de gemeente en ter vergroting van het inzicht in de bedrijfsvoering bij Rd4 wordt ook de jaarrekening 2020 meegestuurd. Met betrekking tot de jaarrekening kan geen zienswijze worden afgegeven.

Omdat de gemeenschappelijke regeling Rd4 bestaat uit een aantal entiteiten (zoals de regeling zelf, Rd4 Kringloopbedrijf B.V., Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. en het Textielsorteercentrum) levert Rd4 de financiële stukken aan in de vorm van één geconsolideerd stuk waarin de cijfers van het hele bedrijf worden samengevoegd. Dit is weliswaar in tegenspraak met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording maar levert wel een beter (totaal)beeld op van de organisatie. Echter, formeel, volgens de wetgeving, dient de zienswijze van de raad zich te beperken tot de begroting van de gemeenschappelijke regeling (dus de begroting exclusief Rd4 Kringloopbedrijf B.V., Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. en Textielsorteercentrum).

In 2021 zal Rd4 het nieuw strategisch meerjarenplan en het nieuwe grondstoffenplan 2022-2026 voorleggen.

Wet- en regelgeving

Wet Gemeenschappelijke Regelingen en Gemeentewet

Strategische visie / beleidsprogramma

Het onderbrengen van de afvalinzameling en het functioneren van Rd4 past binnen de drie in de strategische visie genoemde kernwaarden “klantgericht”, “kwaliteit/focus” en “samenwerken”. Het voorstel heeft betrekking op het programma 7 Volksgezondheid en milieu.

Relatie met bestaand beleid / eerdere voorstellen

N.v.t.

Overwegingen

Medio 2021 zal Rd4 het nieuwe Strategisch Meerjarenplan 2022-2026 aanbieden onder de naam ‘Samen Steeds Slimmer’. Dit plan heeft nog geen invloed gehad op de voorliggende begroting 2022. Wel moet dit plan (waarin de bewustwording van de burger centraal zal staan) de routekaart worden naar een begin van een circulaire economie en een oneindig hergebruik van grondstoffen.

Eind 2021 zal het Grondstoffenplan 2022-2026 door Rd4 worden aangeboden als vervolg op het Afvalbeheersplan Fase I en II (2014-2020) waarin bewust richting is gekozen voor het verminderen van de hoeveelheid restafval en het stimuleren van verdere afvalscheiding. Voor de toekomst zal nog meer de nadruk worden gelegd op hergebruik en het ombuigen van afval naar grondstoffen.

Uitdrukkelijk wordt er op gewezen dat de stijging in de lasten van Rd4 niet zo zeer zit in de organisatiekosten maar in de verwachte stijging in de verwerkingskosten van het afval. We verkeren momenteel in een periode waarin de omschakeling plaats vindt van een (eenmalige) verbruikseconomie naar een circulaire economie. Dit wordt gekenmerkt door het spanningsveld waarin fossiele brandstoffen en de gangbare (verbranden) verwerking nog vaak goedkoper is dan een duurzame verwerking of (prepareren voor) hergebruik. Rd4 verwacht dat de markt rond 2026 een omslagpunt hierin gaat bereiken. Door nu reeds voor te sorteren op wet- en regelgeving (en tegelijkertijd een actieve bijdrage te leveren) denkt Rd4 in de komende jaren de oplopende kostenstijgingen tot ± 4,7 miljoen te kunnen temperen. In het bedieningsgebied van Rd4 ligt het scheidingspercentage

momenteel rond 72%. Gestreefd wordt naar een percentage van 80 in 2026. Goede scheiding wordt gezien als het fundament onder de kostenbeheersing.

Samenwerking Voerendaal

Naast de gemeente Simpelveld is ook de gemeente Voerendaal deelnemer in de gemeenschappelijke regeling Rd4. Verschilpunt in beleid is dat het ophalen van gft-afval in Simpelveld gratis is en in Voerendaal hiervoor een bijdrage per aangeleverde container wordt gevraagd. Voor zover bekend is de gemeente Voerendaal voornemens een positieve zienswijze af te geven bij de begroting 2022.

Opties

N.v.t.

Personele aspecten

N.v.t.

Financiële aspecten

Jaarrekening 2020

Tegen de verwachtingen in laat de jaarrekening van Rd4 (geconsolideerd) een positief resultaat zien van € 973.072 (2019: € 275.770 ná inzet weerstandsvermogen). Dit resultaat geeft echter deels een vertekend beeld. Bij de accountantscontrole is gebleken dat het plan voor groot onderhoud aan de gebouwen niet meer voldoet aan de voorwaarden om een voorziening voor groot onderhoud op de balans te laten staan. Deze voorziening is dus vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Het gaat hier om een bedrag van € 542.884. Dit bedrag zal via een bestemmingsreserve alsnog worden gereserveerd voor groot onderhoud. Een en ander is terug te vinden op pagina 23 en 24 van de jaarrekening. Als we dit bedrag corrigeren op het resultaat van € 973.072 resteert nog een ‘genormaliseerd’ resultaat van € 430.188. Dit dient echter vervolgens weer uitgesplitst te worden naar verwerkingskosten per gemeente en een restantoverschot. Het resultaat op de verwerkingskosten bedraagt € 1.456.362 negatief. Dit negatieve resultaat wordt mede veroorzaakt door verwachte negatieve afrekeningen van het PMD over 2017 (€ 455.198) en 2018 (€ 632.909). Voor wat betreft de verwerkingskosten dient Simpelveld een bedrag van € 29.990 bij te betalen, het organisatievoordeel ad € 14.757 wordt hierop in mindering gebracht. Per saldo resteert dan nog een te betalen bedrag ad € 15.233. Dit bedrag wordt verwerkt in de gemeentelijke jaarrekening over 2020. Het bestuur van Rd4 stelt voor het positieve organisatieresultaat niet toe te voegen aan het weerstandsvermogen van de organisatie maar ten gunste van de deelnemers te laten komen. Omtrent het afrekenen van PMD worden nog juridische procedures gevoerd. De genoemde bedragen zijn 50% van het totale belang. Voor de jaren 2019 en 2020 is nog geen inschatting te maken, maar ook hier dient rekening te worden gehouden met terug te betalen voorschotvergoedingen. Een stukje toelichting uit de jaarrekening van Rd4:

‘Inzake de PMD-afrekening is destijds in de boekjaren 2017 en 2018 uitgegaan van de aannames welke destijds bekend waren. De jaren 2015 en 2016 zijn in boekjaar 2019 definitief afgewikkeld. Dit was op basis van een aangepast uitvoeringsbesluit zoals dat eind 2018 na een moeizaam proces is overeengekomen tussen de producenten (Afvalfonds) en de overheid (VNG).’ Belangrijke aspecten waren:

- Hoogte vermarktingsvergoeding;

- Verrekenen kunststof niet-zijnde verpakkingen;

- Verrekenen PET-tray’s;

- Niet afrekenen op gesorteerde maar op verkochte hoeveelheden.

Naar verwachting zal de rechter in november a.s. uitspraak doen in genoemde juridische procedure.

Vanaf 2022 zal overigens zeer waarschijnlijk niet meer afgerekend worden op basis van het regiemodel (waarbij niet alleen wordt gekeken naar de aangeleverde hoeveelheden, maar ook naar daadwerkelijk

afgezette/verkochte hoeveelheden) maar op basis van het bronscheidingsmodel ofwel aangeleverde hoeveelheden.

De invloed van corona is moeilijk aan te wijzen in de jaarrekening. Er zijn weliswaar extra kosten gemaakt voor thuiswerkplekken (76.000), extra kilometervergoedingen (vanwege beperkte bezetting vrachtwagens) en extra inhuur ivm ziekteverzuim, gederfde opbrengsten kringloopwinkel (250.000) en textielsorteercentrum (260.000) maar die konden deels worden opgevangen door in te spelen op de situatie; bijvoorbeeld door personeel elders in te zetten. De stormloop bij de eerste lock down op de milieuparken heeft wel geleid tot extra hoeveelheden te verwerken afval met navenant hogere verwerkingskosten. Het is echter extreem moeilijk om het corona-effect hierin exact te kwantificeren. De vrees die werd geuit in de raadsinformatiebrief van 6 juli 2020 (namelijk een te verwachten negatief effect van € 2.500.000) is dus niet bewaarheid. Een andere factor die mede deze extra kosten heeft opgevangen zijn de lager dan geraamde afschrijvingskosten. Als gevolg van het uitstellen van investeringen (in met name het wagenpark) in 2019 vielen de afschrijvingen lager uit dan voorzien.

Begroting 2022

De totale kosten van de begroting 2022 (40.149.020) stijgen met 7,4% ten opzichte van de begroting 2021 (37.378.807). Grootste veroorzaker hiervan zijn de steeds verder stijgende verwerkingskosten en (voor een kleiner deel) het gewijzigde beleid ten aanzien van de milieuparken. Bij dit laatste aspect dient gedacht te worden aan de invoering om twee keer per jaar gratis grof en huishoudelijk afval aan te leveren. Voor Simpelveld betekent dit overigens een stijging van 5,3%. Als oorzaken van de verwachte stijging van de verwerkingskosten worden genoemd:

* Een verwachte lagere opbrengstprijs van oud papier.

* De opbrengsten PMD zullen naar verwachting dalen. In de nieuw te maken afspraken door Afval Samenwerking Limburg (ASL) zal per 1-1-2022 zeer waarschijnlijk worden overgestapt naar het bronscheidingsmodel waarbij een vergoeding per aangeleverde ton wordt bedongen. In het huidige model wordt een vergoeding ontvangen per ton PMD die ook daadwerkelijk afgezet/doorverkocht kon worden. Het nieuwe systeem leidt tot een lagere opbrengst maar biedt wel meer zekerheid dan het huidige. Juridische procedures zoals die nu lopen met betrekking tot de jaren 2017 en 2018 zijn dan niet meer te verwachten. Wel dient de vervuilingsgraad teruggebracht te worden tot onder de 15%.

* Positieve invloed op de verwerkingskosten wordt verwacht van de verwerking van grof vuil in de eigen op- en overslag. Hierdoor kan gewoon restafval worden gescheiden van grof vuil. Restafval kan namelijk tegen een lager tarief verwerkt worden dan grof vuil.

Belangrijkste uitgangspunten bij het opmaken van deze begroting zijn o.a.:

- Illegale dumpingen zijn niet meer verwerkt in het pluspakket maar opgenomen in het basispakket.

- Stijging organisatiekosten 2%.

- Continuering sociale werkgelegenheid (m.n. textielsorteercentrum).

- Invoering bronscheidingsmodel PMD.

- Lagere garantieprijs oud papier en continuering inzameling met hulp van verenigingen.

- Risico’s m.b.t. wijzigingen in de wet- en regelgeving en ontwikkeling van de economie en de afvalmarkt in het bijzonder.

- Voor de verduurzaming van de organisatie (m.n. wagenpark) wordt € 1,- per aansluiting begroot.

De bijdrage aan Rd4 in verhouding tot de Simpelveldse begroting kan als volgt worden weergegeven:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Voorstel Rd4 Exploitatiebijdrage	885.757	890.475	937.401	984.271	1.033.485	1.085.159
Begroting Simpelveld	885.760	890.480	910.870	926.630	938.490	n.n.b.
Tekort	-3	-5	26.531	57.641	94.995	1.085.159

Om een zekere ontwikkeling in de kosten weer te geven is hierbij uitgegaan van de veronderstelling dat de bijdrage aan Rd4 vanaf 2023 met 5% stijgt ten opzichte van het voorgaande jaar. De werkelijke ontwikkeling is van een veelvoud aan factoren afhankelijk en zal moeten blijken uit toekomstige begrotingen van Rd4. Het jaar 2025 is momenteel nog niet geraamd.

Aanbesteding

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Evaluatie

N.v.t.

Vervolg / planning

Commissievergadering	20 mei 2021
Raadsvergadering	03 juni 2021
Versturen zienswijze naar DB Rd4	04 juni 2021
Vaststellen begroting door AB Rd4	01 juli 2021

Bijlagen

- Rd4 ontwerpbegroting 2022 geconsolideerd (doc.nr. 149218);
- Rd4 ontwerpbegroting 2022 en meerjarenbegroting 2022-2025 enkelvoudig (doc.nr. 149219);
- Rd4 jaarrekening 2020 geconsolideerd (doc.nr. 149220);
- Rd4 jaarrekening 2020 enkelvoudig (doc.nr. 149221);
- Rd4 Facilitair Bedrijf BV jaarrekening 2020 (doc.nr. 149222);
- Zienswijze begroting 2022 (doc.nr. 149223).

Beslispunt:
1. Kennis genomen van de ontwerpbegroting 2022 en de jaarrekening 2020 van Rd4;
2. Een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van Rd4 ten aanzien van de ontwerpbegroting 2022;
3. In te stemmen met de bijdrage voor 2022 door de gemeente Simpelveld ad € 937.401 voor het basispakket; Dekking van dit bedrag zal plaats vinden middels een aanpassing van het vaste tarief afvalstoffenheffing 2022 en voor zover mogelijk door inzet van de reserve afval. In de berap voorjaar 2021 (meerjarig) en de begroting 2022 zal hiermee rekening worden gehouden.
4. In te stemmen met de gevraagde extra bijdrage met betrekking tot de afrekening van de variabele component, gesaldeerd met het positieve organisatieresultaat, over 2020 ad € 15.233 en dit ten laste te brengen van het resultaat van de jaarrekening 2020.

Het college van burgemeester en wethouders in Simpelveld,

De secretaris, De burgemeester,

Mw. mr. M. Liu mr. R de Boer

In de raadscommissie vergadering van 20 mei 2021 hebben de fracties als volgt geadviseerd:

De fractie	BurgerBelangen	:	voor / tegen
	Leefbaar Simpelveld	:	voor / tegen
	Lokaal Actief	:	voor / tegen
	CDA	:	voor / tegen
	SAMEN 1	:	voor / tegen

De commissiegriffier

Aanbieding aan de Raad

Aan de raad wordt voorgesteld om:
1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2022 en de jaarrekening 2020 van Rd4;
2. Een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van Rd4 ten aanzien van de ontwerpbegroting 2022;
3. In te stemmen met de bijdrage voor 2022 door de gemeente Simpelveld ad € 937.401 voor het basispakket; Dekking van dit bedrag zal plaats vinden middels een aanpassing van het vaste tarief afvalstoffenheffing 2022 en voor zover mogelijk door inzet van de reserve afval. In de berap voorjaar 2021 (meerjarig) en de begroting 2022 zal hiermee rekening worden gehouden.
4. In te stemmen met de gevraagde extra bijdrage met betrekking tot de afrekening van de variabele component, gesaldeerd met het positieve organisatieresultaat, over 2020 ad € 15.233 en dit ten laste te brengen van het resultaat van de jaarrekening 2020.

Simpelveld, 3 juni 2021

Het presidium van Simpelveld,

De griffier,	De voorzitter,
bc. F.G. Simons	mr. R. de Boer